

preschool children through didactic design]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohika*, 2(29), 73–77 [in Ukrainian].

6. Baranovska, I.H., Romanyshyna, D.V. (n.d.). Shliakhy formuvannia tsinnisnoho stavlennia do Batkivshchyny ditei starshoho doshkilnoho viku zasobamy obrazotvorchoho mystetstva [Ways of forming a value attitude to the Motherland in older preschool children through fine arts]. Retrieved from <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/> (accessed: 29.10.2025) [in Ukrainian].

7. Baranovska, I.H., Kyslytsia, O.A. (n.d.). Mystetstvo media yak zasib rozvytku piznavalnoho interesu dytyny v simeinomu koli [Media art as a means of developing a child's cognitive interest in the family circle]. Retrieved from <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/> (accessed: 29.10.2025) [in Ukrainian].

8. Kharkova, Ye. D. (2023). Profesiina kompetentnist vykhovatelja zakladu doshkilnoi osvity v konteksti vymoh sohodennia [Professional competence of preschool educators in the context of modern requirements]. *Naukovi zapysky Sumskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni A. S. Makarenka*, 11, 486–489 [in Ukrainian].

УДК: 37.018.43:004.9

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО КОНТЕНТУ

Бардадим Олег Валерійович

викладач кафедри освітнього менеджменту,

артменеджменту і соціальної роботи

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2777-6568>

Стаття присвячена проблемі оцінювання якості цифрового освітнього контенту в контексті цифрової трансформації освіти. Дослідження об'єднує міжнародні та власні наукові підходи до встановлення критеріїв ефективності цифрових навчальних ресурсів. Представлено комплексну систему критеріїв,

що охоплює технічно-технологічні параметри, методико-дидактичні показники, когнітивно-психологічні виміри, соціально-комунікативні метрики та характеристики адаптивності. Результати дослідження демонструють, що розробка критерії оцінки цифрового контенту є важливим складником його якості.

Ключові слова: цифровий освітній контент, критерії оцінювання, якість освіти, дидактичні критерії, метричні показники, педагогічний дизайн.

CRITERIA FOR EVALUATING THE QUALITY OF DIGITAL EDUCATIONAL CONTENT

Bardadym Oleg

The article is devoted to the issue of assessing the quality of digital educational content in the context of the digital transformation of education. The study integrates international and original scientific approaches to establishing criteria for the effectiveness of digital learning resources. A comprehensive system of criteria is presented, covering technical and technological parameters, methodological and didactic indicators, cognitive and psychological dimensions, socio-communicative metrics, and adaptability characteristics.

The research results demonstrate that the development of criteria for evaluating digital content is an essential component of its overall quality.

Keywords: digital educational content, evaluation criteria, quality of education, didactic criteria, metric indicators, pedagogical design.

Вступ. Сучасна освіта переживає період стрімкої цифровізації, що фундаментально змінює підходи до створення, поширення та оцінювання навчальних матеріалів [1; 2] і тому якість освітнього контенту набуває нових вимірів у цифровому середовищі, де традиційні критерії оцінювання повинні доповнюватися специфічними показниками, що враховують особливості взаємодії студентів з електронними навчальними ресурсами [3; 4]. Цифровий контент - це складна екосистема інтерактивних елементів, мультимедійних

компонентів та адаптивних механізмів [5], що включає в себе педагогічний дизайн, едьютеймент, цифрові засоби та матеріали навчання.

З педагогічної точки зору цифровий освітній контент має не лише передавати інформацію, а й стимулювати критичне мислення, сприяти активному залученню студентів у навчальний процес та забезпечувати можливості для практичного застосування знань [6]. Саме тому міжнародна наукова спільнота приділяє значну увагу питанням якості цифрового освітнього контенту, що відображено у роботах провідних дослідників Р. Майєра [8], Д. Лорілард [10], М. Мура [11], Б. Колліс [12], а Дж. Сіменса [13], М. Халіл [14], В. Марін та Олаф Завацькі-Ріхтер [15; 16], а Й. Відліх [17]. Вище згадані вчені вважають, що без чітких критеріїв та метричних показників неможливо об'єктивно оцінити ефективність навчальних матеріалів, виявити слабкі місця у педагогічному дизайні та здійснити обґрунтовані кроки щодо вдосконалення освітнього процесу.

Метою цієї статті є розробка та систематизація комплексної системи критеріїв оцінювання якості цифрового освітнього контенту. Дослідження спрямоване на створення інструментарію, який дозволить освітнім закладам та розробникам навчального контенту здійснювати системне оцінювання якості цифрових освітніх ресурсів, виявляти напрями для їхнього вдосконалення та забезпечувати відповідність сучасним стандартам педагогічного дизайну.

Матеріали і методи. Дослідження застосовує комплекс теоретичних та аналітичних методів для систематизації підходів до оцінювання якості цифрового освітнього контенту.

Результати. Комплексна оцінка якості цифрового освітнього контенту ґрунтується на інтеграції декількох взаємопов'язаних вимірів. То ж нами було розроблено групи критерії та під критерії для оцінки якості цифрового контенту. Тому наша система критеріїв охоплює наступні критерії: 1) дидактичні оцінювання змін якості знань, 2) метричні показники якості цифрового контенту, 3) технічно-технологічні параметри, 4) методико-

дидактичні показники, 5) когнітивно-психологічні аспекти, 6) соціально-комунікативні показники та параметри адаптивності і персоналізації.

Дидактичні критерії фокусуються на педагогічних аспектах навчального процесу та змінах якості знань студентів. До ключових критеріїв належать: результати тестів та перевірок, застосування знань на практиці, підвищення критичного мислення, мотивація та залученість студентів, час на засвоєння матеріалу, оцінка самостійного навчання, зворотний зв'язок від студентів, рівень розуміння складних тем, порівняння з іншими студентами та зниження кількості помилок (див. таблиця 1).

Таблиця 1

Дидактичні критерії оцінювання якості освітнього цифрового контенту

№	КРИТЕРІЙ	ОПИС	МЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ	МЕТОДИ ЗБОРУ ДАНИХ
1	Результати тестів та перевірок	Оцінка успішності на тестах після проходження курсу	Порівняння середніх балів до і після	Аналіз тестів, іспитів, практичних завдань
2	Застосування знань на практиці	Здатність застосовувати знання в реальних ситуаціях	Відсоток успішно виконаних практичних завдань	Оцінка проектів та практичних робіт
3	Підвищення критичного мислення	Розвиток здатності аналізувати, оцінювати, синтезувати інформацію	Результати завдань на аналіз і синтез	Аналіз проблемних питань, есе, кейсів

4	Мотивація та залученість студентів	Рівень зацікавленості та активності участі	Відсоток активної участі, кількість завдань	Спостереження, відвідуваність, активність
5	Час на засвоєння матеріалу	Оптимізація часу засвоєння навчального матеріалу	Середній час досягнення результатів навчання	Хронометраж діяльності, дані LMS
6	Оцінка самостійного навчання	Здатність до самостійного навчання та самоконтролю	Кількість самостійно виконаних завдань	Аналіз самостійної роботи, журнали активності
7	Зворотний зв'язок від студентів	Реакція студентів на контент, задоволеність процесом	Середній бал задоволеності (1-5, 1-10)	Опитування, анкетування, інтерв'ю
8	Рівень розуміння складних тем	Покращення розуміння складних та абстрактних концепцій	Різниця у результатах тестів по складних темах	Спеціалізовані тести, усне опитування
9	Порівняння з іншими студентами	Динаміка змін рівня знань порівняно з іншими групами	Порівняльні показники успішності між групами (%)	Порівняльний аналіз результатів
10	Зниження кількості помилок	Зменшення помилок у виконанні завдань	Відсоток зменшення типових помилок	Аналіз помилок, порівняння з попередніми роботами

2) Метричні показники характеризують технічні та аналітичні аспекти взаємодії студентів з цифровим контентом (див. таблиця 2). До основних показників належать: результати навчання, кількість завершених завдань, час на виконання завдань, коефіцієнт завершення курсу, покращення тестових результатів, рівень взаємодії з контентом, частота перегляду додаткових матеріалів, точність відповідей, рівень участі в обговореннях, рівень повернення студентів, оцінка задоволеності студентів, інклюзивність контенту, використання інтерактивних елементів та ефективність адаптації контенту.

Таблиця 2

Метричні показники якості цифрового освітнього контенту

№	ПОКАЗНИК	ОПИС	МЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ	МЕТОДИ ЗБОРУ ДАНИХ
1	Результати навчання	Покращення знань після використання контенту	Порівняння середніх балів до і після	Аналіз тестів, іспитів, практичних завдань
2	Кількість завершених завдань	Відсоток студентів, які завершили завдання	Частка виконаних завдань (%)	Звіти LMS або аналітичних платформ
3	Час на виконання завдань	Оптимальність часу виконання завдань	Середній час виконання (хвилини, години)	Дані про тривалість виконання в LMS
4	Коефіцієнт завершення курсу	Частка студентів, які пройшли курс до кінця	Частка студентів, які завершили курс (%)	Дані LMS про завершення курсу

5	Покращення тестових результатів	Ступінь покращення результатів тестів	Різниця у середніх балах (% або бали)	Порівняння даних тестування
6	Рівень взаємодії з контентом	Активність взаємодії з контентом	Середня кількість взаємодій на студента	Лог-файли та аналітика платформ
7	Частота перегляду додаткових матеріалів	Використання додаткових ресурсів	Частка студентів, які переглянули матеріали (%)	Лог-файли платформ, відстеження переходів
8	Точність відповідей	Відповідність завдань стандартам знань	Середній відсоток правильних відповідей	Аналітика результатів вправ і тестів
9	Рівень участі в обговореннях	Активність у дискусіях, форумах, інтерактивних активностях	Кількість повідомлень на студента	Дані LMS або інтерактивних платформ
10	Рівень повернення студентів	Регулярність використання платформи	Частка студентів, які регулярно повертаються (%)	Дані про кількість входів на платформу
11	Оцінка задоволеності студентів	Задоволеність якістю навчальних матеріалів	Середній бал задоволеності (1-5, 1-10)	Опитування після завершення курсу

12	Інклюзивність контенту	Доступність для різних категорій учнів	Частка учнів без додаткових перешкод (%)	Тестування контенту на доступність
13	Використання інтерактивних елементів	Частота взаємодії з інтерактивними елементами	Середня кількість використань на студента	Лог-файли та звіти про інтерактивні модулі
14	Ефективність адаптації контенту	Якість адаптації до індивідуальних потреб	Частка студентів, які використали адаптивні функції (%)	Аналітика адаптивних функцій в LMS

Комплексна система оцінювання включає додаткові критерії[19; 20;21], що забезпечують всебічний аналіз цифрового освітнього контенту: технологічні параметри охоплюють стабільність функціонування, швидкість завантаження, кросплатформну сумісність, якість мультимедіа та безпеку даних; методико-дидактичні показники включають узгодженість з навчальною програмою, рівневість контенту за CEFR, збалансованість розвитку навичок, автентичність матеріалів та культурну релевантність; когнітивно-психологічні аспекти відображають оптимальність когнітивного навантаження, розвиток метакогнітивних навичок, емоційний відгук та формування навичок навчання протягом життя; соціально-комунікативні показники визначають можливості для колаборації, peer-to-peer взаємодії, зв'язку з викладачем та формування комунікативної компетентності.

Системне застосування багатовимірних критеріїв забезпечує об'єктивне та всебічне оцінювання цифрового освітнього контенту. Розроблена система критеріїв є фундаментальною основою для створення та відбору навчальних матеріалів, які максимально сприяють підвищенню ефективності освіти, оптимізації навчальних досягнень здобувачів освіти та формуванню їхньої

комунікативної компетентності відповідно до сучасних вимог цифрового освітнього середовища [18]. Розроблена система критеріїв призначена для широкого кола освітніх стейкхолдерів та має диференційоване практичне застосування: Іля розробників цифрового контенту система критеріїв забезпечує чіткі орієнтири для створення якісних навчальних матеріалів, дозволяє здійснювати самооцінювання розробленого контенту на етапах проектування та тестування, а також сприяє систематичному вдосконаленню освітніх продуктів на основі об'єктивних метрик; для педагогів та викладачів критерії слугують інструментом відбору найбільш ефективних цифрових ресурсів для інтеграції в освітній процес, дозволяють здійснювати порівняльний аналіз альтернативних навчальних матеріалів та забезпечують основу для адаптації контенту до специфічних потреб конкретних груп студентів; для адміністрації освітніх закладів система оцінювання надає об'єктивну основу для прийняття управлінських рішень щодо закупівлі або ліцензування цифрових освітніх ресурсів, дозволяє здійснювати моніторинг якості використовуваного контенту та забезпечує аргументовану основу для розподілу бюджетних коштів на цифровізацію освітнього процесу; для студентів та здобувачів освіти критерії забезпечують можливість самостійного відбору якісних додаткових навчальних ресурсів, сприяють розвитку критичного мислення щодо оцінювання освітніх матеріалів та підвищують усвідомленість щодо характеристик ефективного цифрового навчального середовища; для дослідників освітніх технологій система критеріїв створює стандартизовану основу для порівняльних досліджень ефективності різних типів цифрового контенту, забезпечує методологічну базу для оцінювання інноваційних педагогічних підходів у цифровому середовищі та сприяє накопиченню емпіричних даних про ефективність цифрових освітніх ресурсів.

Висновки. Систематичне використання розробленої системи критеріїв оцінювання цифрового освітнього контенту має позитивний ефект для освітньої екосистеми: за допомогою нього досягається підвищення якості освітнього процесу досягається через відбір та використання лише

високоякісних цифрових ресурсів, що відповідають встановленим стандартам, покращення узгодженості між цілями навчання та характеристиками використовуваного контенту, а також оптимізацію педагогічного дизайну на основі емпіричних даних про ефективність навчальних матеріалів; оптимізація навчальних досягнень студентів реалізується через персоналізацію навчальних траєкторій на основі детальної аналітики взаємодії з контентом, підвищення мотивації та залученості завдяки використанню контенту, що відповідає критеріям інтерактивності та адаптивності, а також скорочення часу на засвоєння навчального матеріалу при одночасному поглибленні розуміння складних концепцій; економічна ефективність інвестицій в цифровізацію забезпечується через обґрунтований відбір цифрових ресурсів з оптимальним співвідношенням ціни та якості, зменшення витрат на неефективні освітні технології та платформи, що не відповідають встановленим критеріям, а також підвищення окупності інвестицій в цифрову освітню інфраструктуру через максимізацію освітніх результатів; професійний розвиток педагогічних працівників стимулюється через підвищення цифрової та медіаграмотності в процесі оцінювання контенту, розвиток компетентностей у галузі педагогічного дизайну та освітніх технологій, а також формування культури доказової педагогіки на основі об'єктивних метрик ефективності навчання; системна трансформація освітньої практики відбувається через стандартизацію підходів до оцінювання якості цифрового контенту на інституційному та національному рівнях, формування екосистеми високоякісних цифрових освітніх ресурсів через механізми сертифікації та рейтингування, а також стимулювання інновацій у галузі освітніх технологій через чітке визначення критеріїв якості та ефективності.

Подальший розвиток досліджень у галузі оцінювання якості цифрового освітнього контенту має зосередитися на декількох ключових напрямках: розробці стандартизованих інструментів вимірювання якості цифрового освітнього контенту вимагає створення валідних та надійних оцінювальних шкал, адаптованих до специфіки різних типів контенту та рівнів освіти;

створення автоматизованих систем багатокритеріального оцінювання з використанням технологій штучного інтелекту дозволить здійснювати масштабне та оперативне оцінювання великих обсягів цифрового контенту; дослідження впливу штучного інтелекту та адаптивних технологій на ефективність навчання потребує лонгітюдних досліджень з контрольними групами для визначення довгострокових ефектів використання інтелектуальних освітніх систем; вивчення довготривалих ефектів використання цифрових ресурсів на формування комунікативної компетентності та інших ключових компетентностей XXI століття вимагає міждисциплінарних досліджень на перетині педагогіки, психології та когнітивних наук; компаративний аналіз різних моделей інтеграції цифрового контенту в традиційний освітній процес має визначити оптимальні стратегії гібридного навчання для різних освітніх контекстів та дисциплін.

Література

1. Бардадим О. В. Цифрові засоби навчання. *Сучасні тенденції розвитку педагогіки, психології та соціальної роботи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (Черкаси, 26 листопада 2020 року). Черкаси, 2020. С. 15–18.
2. Бардадим О. В. Інноваційний розвиток: Цифрова революція. *Авіація, промисловість, суспільство: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції* (Кременчук, 12 травня 2021 року). Кременчук, 2021. С. 162–164. DOI: 10.13140/RG.2.2.33909.45283
3. Бардадим О. В. Роль цифрової трансформації освіти у підготовці вчителя природничих дисциплін. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. 2021. Вип. 1. С. 101–107. DOI: 10.5281/zenodo.7595166
4. Бардадим О. В. Формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх учителів природничих дисциплін засобами відеонавчання. *Образ сучасного педагога*. 2023. № 2 (209). С. 27–35. DOI: 10.33272/2522-9729-2023-2(209)-27-35

5. Бардадим О. В., Гаркавий С. Criteria for analyzing the quality of educational content. *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів*. Херсон-Кропивницький. 2025. DOI: 10.5281/zenodo.15872859
6. Бардадим О. В., Гаркавий С. Цифрова трансформація освіти крізь призму освітньої аналітики: історія та управління якістю у глобальному та національному вимірах. *Освітні інновації та сталий розвиток*. 2025. С. 6–27. DOI: 10.46299/979-8-90070-299-5.1
7. Бардадим О. В., Десятов Т. М. Якість освіти як показник розвитку держави. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки*. 2024. Вип. 3. С. 21–27.
8. Mayer R. E. *Multimedia Learning*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
9. Hattie J. *Visible Learning: A Synthesis of over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. London: Routledge, 2009.
10. Laurillard D. *Teaching as a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology*. London: Routledge, 2012.
11. Moore M. G. Theory of Transactional Distance. In: Keegan D. (ed.) *Theoretical Principles of Distance Education*. London: Routledge, 1993. P. 22–38.
12. Collis B., Moonen J. *Flexible Learning in a Digital World: Experiences and Expectations*. London: Kogan Page, 2001.
13. Siemens G. Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*. 2005. Vol. 2, No. 1. P. 3–10.
14. Khalil M., Prinsloo P., Slade S. The Use and Application of Learning Theory in Learning Analytics: A Scoping Review. *Journal of Computer in Higher Education*. 2023. Vol. 35. P. 573–594.
15. Marín V. I., Zawacki-Richter O. та ін. Quality Assurance of Open Educational Resources: An International Perspective. In: *Open Education: From OER to Open Educational Practices*. Springer, 2020.

16. Marín V. I., Zawacki-Richter O. та ін. Faculty Perceptions, Awareness and Use of Open Educational Resources for Teaching and Learning in Higher Education: A Cross-Comparative Analysis. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*. 2022. DOI: 10.1186/s41039-022-00185-z
17. Weidlich J. та ін. Highly Informative Feedback Using Learning Analytics: How Feedback Literacy Moderates Student Perceptions of Feedback. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2024. DOI: 10.1186/s41239-025-00539-9
18. Bates A. W. *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. Tony Bates Associates Ltd, 2015.
19. Mejías-Acosta A., D'Armas Regnault M., Vargas-Cano E., Cárdenas-Cobo J., Vidal-Silva C. Assessment of Digital Competencies in Higher Education Students: Development and Validation of a Measurement Scale. *Frontiers in Education*. 2024. 9:1497376. DOI: 10.3389/educ.2024.1497376
20. Nieto-Márquez N. L., Cardeña Martínez A., Baldominos A., González Petronila A., Pérez Nieto M. A. Assessment of the Effects of Digital Educational Material on Executive Function Performance. *Frontiers in Education*. 2020. 5:545709. DOI: 10.3389/educ.2020.545709
21. Palanci A., Yilmaz R. M., Turan Z. Learning Analytics in Distance Education: A Systematic Review Study. *Education and Information Technologies*. 2024. Vol. 29. P. 22629–22650. DOI: 10.1007/s10639-024-12737-5

References

1. Bardadym, O. V. (2020). Tsyfrovi zasoby navchannia [Digital learning tools]. *Suchasni tendentsii rozvytku pedahohiky, psykholohii ta sotsialnoi roboty: Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Cherkasy, November 26, 2020), 15–18. Cherkasy. [in Ukrainian]
2. Bardadym, O. V. (2021). Innovatsiinyi rozvytok: Tsyfrova revoliutsiia [Innovative development: The digital revolution]. *Aviatsiia, promyslovis, suspilstvo: Materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*

(Kremenчук, May 12, 2021), 162–164. Kremenчук.
<https://doi.org/10.13140/RG.2.2.33909.45283> [in Ukrainian]

3. Bardadym, O. V. (2021). Rol tsyfrovoy transformatsii osvity u pidhotovtsi vchytelia pryrodnychych dystsyplin [The role of digital transformation of education in the training of science teachers]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho*, (1), 101–107.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7595166> [in Ukrainian]

4. Bardadym, O. V. (2023). Formuvannia informatsiino-tsyfrovoy kompetentnosti maibutnikh uchyteliv pryrodnychych dystsyplin zasobamy videonavchannia [Formation of informational-digital competence of future science teachers by means of video learning]. *Obraz suchasnoho pedahoha*, 2(209), 27–35.
[https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-2\(209\)-27-35](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-2(209)-27-35) [in Ukrainian]

5. Bardadym, O. V., & Harkavyi, S. (2025). Criteria for analyzing the quality of educational content. *Tendentsii ta perspektyvy rozvytku menedzhmentu v umovakh hlobalnykh vyklykiv*. Kherson–Kropyvnytskyi.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.15872859> [in Ukrainian]

6. Bardadym, O. V., & Harkavyi, S. (2025). Tsyfrova transformatsiia osvity kriz pryzmu osvitnoi analityky: istoriia ta upravlinnia yakistiu v hlobalnomu ta natsionalnomu vymirakh [Educational digital transformation through educational analytics lens: History and quality management in global and national dimensions]. *Osvitni innovatsii ta stalyyi rozvytok*, 6–27. DOI: 10.46299/979-8-90070-299-5.1 [in Ukrainian]

7. Bardadym, O. V., & Desiatov, T. M. (2024). Yakist osvity yak pokaznyk rozvytku derzhavy [Educational quality as an indicator of state development]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Serii: Pedahohichni nauky*, (3), 21–27. [in Ukrainian]

8. Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511811678>

9. Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.
<https://www.routledge.com/Visible-Learning/Hattie/p/book/9780415476188>
10. Laurillard, D. (2012). *Teaching as a design science: Building pedagogical patterns for learning and technology*. Routledge.
<https://www.routledge.com/Teaching-as-a-Design-Science/Laurillard/p/book/9780415893817>
11. Moore, M. G. (1993). Theory of transactional distance. In D. Keegan (Ed.), *Theoretical principles of distance education* (pp. 22–38). Routledge.
<https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780203983069-8/theory-transactional-distance-michael-moore>
12. Collis, B., & Moonen, J. (2001). *Flexible learning in a digital world: Experiences and expectations*. Kogan Page.
<https://www.routledge.com/Flexible-Learning-in-a-Digital-World/Collis-Moonen/p/book/9780749435327>
13. Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3–10.
14. Khalil, M., Prinsloo, P., & Slade, S. (2023). The use and application of learning theory in learning analytics: A scoping review. *Journal of Computing in Higher Education*, 35, 573–594. <https://doi.org/10.1007/s12528-022-09325-9>
15. Marín, V. I., Zawacki-Richter, O., et al. (2020). Quality assurance of open educational resources: An international perspective. In *Open education: From OER to open educational practices*. Springer.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-56933-6_15
16. Marín, V. I., Zawacki-Richter, O., et al. (2022). Faculty perceptions, awareness and use of open educational resources in higher education. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*.
<https://doi.org/10.1186/s41039-022-00185-z>

17. Weidlich, J., et al. (2024). Highly informative feedback using learning analytics. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. <https://doi.org/10.1186/s41239-025-00539-9>
18. Bates, A. W. (2015). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning*. Tony Bates Associates Ltd. <https://opentextbc.ca/teachinginadigitalage/>
19. Mejías-Acosta, A., et al. (2024). Assessment of digital competencies in higher education students. *Frontiers in Education*, 9, 1497376. <https://doi.org/10.3389/feduc.2024.1497376>
20. Nieto-Márquez, N. L., et al. (2020). Assessment of the effects of digital educational material on executive function performance. *Frontiers in Education*, 5, 545709. <https://doi.org/10.3389/feduc.2020.545709>
21. Palanci, A., Yilmaz, R. M., & Turan, Z. (2024). Learning analytics in distance education: A systematic review. *Education and Information Technologies*, 29, 22629–22650. <https://doi.org/10.1007/s10639-024-12737-5>

УДК: 378:001.891-057.87

ВИКЛИКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

Бережна Світлана Вікторівна,

доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7629-2175>

Федоренко Вікторія Володимирівна,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-1626-6260>

У статті розглянуто виклики та перспективи розвитку студентської науки в Україні в умовах динамічних суспільних трансформацій. Окреслено, що

«Хто думає про науку, той любить її, а
хто її любить, той ніколи не перестає
вчитися...» Г.С.Сковорода

Харківський
національний
педагогічний
університет
імені Г.С.Сковороди

ВІСНИК

Сковородинівської академії
молодих учених

Харків
2025

Випуск №3

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
Рада молодих учених
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди**

*До 80-річчя від дня присвоєння університету
імені Г.С. Сковороди*

**ВІСНИК
СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ
Збірник наукових праць**

Харків – 2025

УДК 378:001.891

*Рекомендовано редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 9 від 19 листопада 2025 року*

Вісник Сковородинівської академії молодих учених: збірник наукових праць / за загальною редакцією проф. Бойчука Ю.Д. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Вип. №3, 2025. 498 с.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

Збірник містить наукові праці, які присвячені висвітленню теоретичних і практичних результатів наукових досліджень молодих науковців, викладачів закладів вищої освіти, докторантів, аспірантів, магістрантів, здобувачів з актуальних питань різних напрямів наук: педагогічних, психологічних, природничих, медичних, технічних, філософських, економічних, філологічних, юридичних та інших.

Головний редактор:

Бойчук Ю.Д. – д-р пед. наук, професор, академік НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

Бережна С.В. – д-р філос. наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Коптєва Т.С. – д-р філософії з галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 103 Науки про Землю, доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії ХНПУ імені Г. С. Сковороди, голова Ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Башкір О.І. – д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Майстрюк І.С. – доктор філософії (спеціальність 011 Освітні), старший викладач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Осинський М.І. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Верман М.О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, секретар Ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

ЗМІСТ

Аксьоненко Анастасія Артурівна

Формування цифрової компетентності та психологічної готовності майбутніх вчителів початкової школи до роботи з ШІ-інструментами..... ...10

Бадіца Марина Володимирівна, Заєць Леся Вікторівна

Ефективність пошуково ігрової діяльності як засобу виховання природничо-дослідницької культури дітей старшого дошкільного віку 17

Барановська Ірина Георгіївна, Фірко Віталіна Віталіївна

Поняття соціальної компетентності в контексті дошкільної освіти..... ...25

Бардадим Олег Валерійович

Критерії оцінювання якості цифрового освітнього контенту 33

Бережна Світлана Вікторівна, Федоренко Вікторія Володимирівна

Виклики й перспективи розвитку студентської науки в Україні..... ...48

Бортун Каріна Олександрівна

Сутність й архітектура мовного іміджу сучасного фахівця 55

Вейтас Максим Віталійович

Потенціал юридичних клінік закладів вищої освіти для формування у майбутніх правників здатності до супервізії 63

Гарвасюк Віталій Юрійович, Єгоров Владислав Володимирович

Меморіалізація постаті Григорія Сковороди в цифрових практиках України після 1991р. 69

Глушкова Дар'я Валентинівна

Правова культура молоді як основа демократичного розвитку держави 82

Гніденко Ірина Андріївна, Нестеренко Катерина Сергіївна

Цифрові технології та програмні засоби моделювання захисту криптовалют 91

Дорожко Владислав Васильович

Міждисциплінарний підхід у дослідженні гастрономічної культури 109

Дрозд Максим Петрович, Ялліна Вікторія Леонідівна

Використання цифрових ресурсів в умовах реалізації персоналізованого навчання.....115

Жмурко Олександр Олександрович

Формування екологічної компетентності майбутніх учителів біології в процесі вивчення фахових дисциплін 124

Звєкова Світлана Миколаївна

Soft skills як чинник професійної успішності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти.....135

Зеленська Людмила Дмитрівна, Задніпровський Євген Володимирович

Інтеграція емоційного інтелекту в освітні програми підготовки здобувачів вищої юридичної освіти.....147

Кисельова Анастасія Сергіївна

The OPG: поміж панком та футуризмом 155

Книш Олена Олексіївна

Геокешинг як засіб розвитку дослідницьких умінь дітей старшого дошкільного віку.....168

Ковтун Христина Іванівна, Легкошкур Ольга Миколаївна

Три кити української душі: час, образ, слово (інтегровані уроки з історії України, мистецтва, української літератури).....175

Колос Анастасія Юріївна

Естонія – лабораторія е-демократії: електронні вибори та парадигмальні зміни у розумінні цифрового майбутнього демократії.....182

Коросташивець Юлія Григорівна

Право на ім'я як спосіб індивідуалізації особи з поміж інших учасників правовідносин 198

Котко Яна Миколаївна, Кулініч Оксана Андріївна

The innovative culture of teachers as a factor in the modernization of higher education.....203

Левченко Ірина Василівна, Мирошниченко Аліна Іванівна

Цифрові платформи як інструмент формування бренду держави..... ..216

Лященко Віра Михайлівна

Особливості емоційної сфери дітей з особливими освітніми потребами у контексті пережитої психотравми 227

Майстрюк Ірина Сергіївна

Фандрайзингова діяльність як інструмент розвитку сучасної освіти 234

Марценко Максим Сергійович

Трансатлантична єдність проти азійського виклику: переваги та ризики зміцнення співпраці США-ЄС..... ..241

Маршаєв Вадим Дмитрович

Політичний гумор як барометр демократії: кейс ерозії свободи слова під час другої адміністрації Дональда Трампа..... ..255

Маховка Вікторія Михайлівна

Популяризація маловідвідуваних територій як чинник розвитку сільського туризму в Ірландії..... ..276

Микитюк Андрій Ігорович

Досвід Великої Британії у підготовці фахівців будівельної галузі у професійних коледжах 285

Миронов Кирило Андрійович

Олександр Іванович Попов як фундатор факультету соціального виховання Харківського інституту народної освіти 303

Овсяницька Ганна Володимирівна

«Я візьму цей жовтий скотч...»: Модус вибору і поетика межових станів у поезіях М. Кривцова..... ..311

Осадчий Максим Леонідович

Морські порти як ключові ланки в агропромислових ланцюгах постачання: інноваційні підходи до розвитку інфраструктури 338

Панченко Оксана Олександрівна

Педагогіка калабані: формування екологічної свідомості через безпосередню взаємодію дитини дошкільного віку з природою..... ..352

Петечук Владислав Васильович

Біомеханічний аналіз рухів як профілактика травм..... ..358

Пономарьов Вадим Костянтинович, Журавльова Інта Михайлівна

Інструменти та ресурси цифровізації наукових досліджень 365

Скоблікова Юлія Вадимівна

Роль Київської Русі у становленні української етнічної ідентичності..... ..373

Соболь Оксана Іванівна

Система психокорекційних засобів при порушеннях харчової поведінки. ..383

Супрун-Ковальчук Тетяна Миколаївна

Обов'язок України гармонізувати кримінальний процес із міжнародними договорами про права людини: теоретичні та практичні виклики..... ..397

Тарсуков Олександр Олександрович, Башкір Ольга Іванівна

Місце професійно-аналітичної компетентності в підготовці майбутніх юристів..... ..410

Усова Поліна Павлівна

Спільна стратегія України та Європейського Союзу у протидії дезінформації: інституційні механізми та кращі практики в умовах гібридної війни..... ..416

Чаленко Поліна Володимирівна

Депортація та незаконне переміщення українських дітей з тимчасово окупованих територій як механізм злочину геноциду..... ..440

Чепік-Трегубенко Ольга Сергіївна, Гунько Уляна Олександрівна

Конституційна ідентичність в умовах правової конвергенції та європейської інтеграції 449

Четверик Віктор Костянтинович, Веретюк Тетяна Володимирівна

Мікронавчання як інструмент оптимізації освітнього процесу у мовно-літературній галузі під час дистанційного навчання 459

Южека Роман Сергійович

Сутність теорії портфельного інвестування: історичний розвиток і сучасне трактування.....470

Юзик Діана Іванівна

Досвід застосування штучних гніздівель для збереження дуплогнізних птахів у національному природному парку «Черемоський».....477

Яхнич Марина Володимирівна

Виховний потенціал краківських громадських ініціатив щодо дітей у складних життєвих обставинах доби автономії Галичини.....487

Наукове видання

ВІСНИК
СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ
Збірник наукових праць

Відповідальний за випуск: Коптева Тетяна Сергіївна

Комп'ютерна верстка: Осинський Микола Ігорович

Коректор: Верман Максим Олександрович

Обсяг: 22 ум. друк. арк.

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди

